

jasno; týká-li se to zcizení úplatných, či též bezplatných. Nutno se přidržeti výkladu širšího, že totiž se zákonem není zcizení mezi živými ať už bezplatně, či úplatně.

Avšak tato stylisace ohledně rozsahu osob na svolení neodkázaných vede k tomu, že nepřipouští se volný převod majetku s rodičů na potomky a jejich manžele současně. A přece se v našich smlouvách všeobecně majetky z rodičů odstupují potomkům i jejich manželům do spoluvlastnictví. Musí tedy takovéto smlouvy, a jmenovitě smlouvy svatební, v níž se takový pozemek vyskytne, předkládati ku svolení pozem. úřadu. Tento však povoluje převod na snachu neb zetě jen, když vydají rodiče prohlášení, že vzdávají se všeho dalšího přídělu pozemkového, tedy i z pozemků zabraných. Strany, které takové prohlášení vydají, zajisté nemají ani tušení, jak dalekosáhlý krok činí. A proto praxe vyhne se věci jednoduše tím, že ve smlouvě uvede, že se pozemek takový odstupuje jedině dítěti, a to hned v téže smlouvě ideální jeho polovinu odstoupí svému manželu. Tak odpadnou obtíže činěné pozemkovým úřadem, vyhoví se praktické potřebě, pro níž stylisace zákona neměla smyslu. Neplatný poplatek z dvojího převodu jedné poloviny strany už oželí.

Z těchto poznámek plyne jasný důsledek, že stylisace uvedeného zákona jest velice neurčitá, a nutně vyžaduje doplnění.

JUDr. FRANTIŠEK MATOUŠ:

Bez názvu.

Právě rozeslaný letošní seznam kandidátů notářství české národnosti dokládá přesvědčivě, že naše obavy z důsledků hromadných přesunů do praxe notářské odjinud nebyly přehánány. Deset přestupů z oborů jiných, — mezi nimiž převládají následky důsledného jmenování zkoušených auskultantů na Slovensko a Podkarpatskou Rus, — způsobilo, že kolegové, číslem 50 zmíněného právě letošního seznamu našeho počínajíc, ve statusu nejenom vůbec nepostoupili, ale, nedosti na tom, vůči loňskému v něm umístění byli odsunuti o tři místa nazpět. To znamená pro ně oddálení jmenování jistě o dvě léta, tedy ztrátu, značnou pro všechny, ježto existenci jejich bezprostředně ohrožující, a zvláště citelnou pro ty z nich, kteří vojenskou službou za světové války ztratili již tři až šest let. — Tím nabývá opět akutnosti otázka počitatelnosti jiné justiční služby do praxe notářské. — Na říšském sjezdu notářů československých v Praze I. X. 1922 (dle referátu otištěném v «Českém Právu», čís. 6, ročník IV.) předniesl p. notář Dr. Tognier přání, aby se nepřijímaly za kandidáty osoby s delší praxí advokátní a soudní, a jeho návrh, aby ve směru tom bylo dopsáno notářským komorám, byl přijat. Výsledek této akce dokumentuje výstižně letošní náš seznam. Němečtí páni notáři ve svém memorandu k vládní osnově nového notářského řádu (otištěném v č. 12, ročník III., Notztg.) precisují svoje stanovisko k § 11. téže osnovy takto: »Přípravná tříletá praxe notářská nebudež zásadně nikdy promijena, aby tak jenom skutečně zkušení uchazeči byli jmenováni notáři. Praxe advokátní a soudní budiž do služební doby notářské započítávána nejvýše čtyřmi lety, ovšem pod podmínkou úplné reciprocity.«

Domnívám se však, že v každém oboru jsou dvě léta úplně postačitelým tempus ad deliberandum, umož-

ňujícím nabytí veškerých potřebných zkušeností a informací o jeho povaze a vyhlídkách, směřodatných pro definitivní se rozhodnutí buď pro setrvání v něm, anebo pro přestup v povolání jiné. — Postuloval bych proto, aby dotud, pokud není vzájemnosti, započitatelnost veliké jiné předběžné praxe justiční do praxe notářské limitována byla jednotně, a to dvěma léty. — Při troše dobré vůle bylo by to proveditelno via facti. Kandidáti, kteří ihned po složení zkoušek universitních, bez jakoliv jiné praxe předchozí, z pravé, čistě ideové záliby přímo notářství se věnovali, a jsou tak zárukou, že vyspějí v zastance zájmů stavovských cele a bezvýhradně věci oddané, jakých obor náš má svrchovaně zapotřebi, zaslouží si zajisté, aby chráněni byli před soutěží těch, kdož teprve, když v původně zvoleném povolání se zklamali, anebo, jak častěji se stává, nedocílují v něm tak snadného postupu, jak snad očekávali, uznají se vhodno pokusiti se o něj v oboru našem. Uvádívá se, že příliv právníků s jinou praxí předchozí nemůže býti na škodu úrovni našeho stavu, což však není s to zvrátiti fakta, že převážná většina čelných reprezentantů notářství vykazuje přípravnou praxi výhradně notářskou, dokazující, že ti, kteří mají praxi pouze notářskou, nejsou nikterak méněcenní.

Poněvadž postižení bývají zpravidla odkázáni na svépomoc, žádám kolegy, kteří s uvedeným souhlasí, aby mně dopsali. — Kolegy vojáky upozorňuji pak na výnos min. spravedlnosti z 12. XI. 1917 č. 41.094/17, dle něhož vojenská služba před započítáním praxe absolvovaná, má býti poznamenána v tabelle kandidátů. Opatřte si proto u příslušných vojenských těles (náhradní formace, oddělení kmenové knihy) potvrzení o činné službě vojenské, a žádejte pak notářskou komoru o poznamenání vojenských let v seznamu kandidátů, tak, aby jednou na ně mohl býti vzat zřetel.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Notářský spis obsahující závazek manželův platiti své manželce výživné jest neplatný a proto nemůže býti exekučním titulem pro jeho vymáhání, nebyli-li současně povolena rozvod manželství.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1920
č. j. R I 709/20/1.)

První soudce povolil na základě notářského spisu, obsahujícího prohlášení o jeho vykonatelnosti ve smyslu § 3. notářského řádu manželce mobilární exekuci ku vydobytí splatného výživného, k jehož placení se v něm manžel zavázal.

Rekursní soud změnil usnesení toto a exekuční návrh zamítl. Nejvyšší soud potvrdil toto zamítavé usnesení z následujících důvodů:

Z celého obsahu notářského spisu zvláště však ze slov v článku I. se nalézajících »ujednali smlouvou touto, že nepovedou nadále společné domácnosti, že se zproštnají navzájem povinnosti manželské... a že manžel »vzdává se práva požadovati, aby její jeho chof následovala do jeho bydliště...« vysvitá jasně, že tu jde o rozvod manželství.

Rozvod manželství však, na němž se manželé shodli, nabývá podle § 103. a 105. o. z. skutečné, platnosti teprve povoláním soudů a poznamenáním v soudních spisech. Ježto toho tu nebylo a veškerá ustanovení notářského spisu nutno pokládati za jeden celek, nenabyl, jak správně již podotkla druhá stolice, ani závazek alimentární v čl. II. ujednaný účinnosti. —

Dr. Řa.

Pohledávky splatné mimo území republiky československé, i když zajištěny byly právem zástavním na nemovitosti, ležící v jejím obvodu, přikázati jest při rozvrhu nejvyššího

podání docíleného exekuční dražbou nemovitosti té, nikoliv ve méně československé, nýbrž ve méně splniš.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1920
č. j. RI 294/20/1.)

Na pražském domě bylo zajištěno na základě exekučních titulů, vzniklých na území bývalého Rakousko-Uherska, ale mimo území nynější republiky československé, exekučním právem zástavním vloženým ještě před převratem více pohledávek, znějících na koruny rakousko-uherské, jež byly splatny jednak v Rakousku jednak v Uhrách.

V prosinci 1919 byl zmíněný dům prodán v exekuční dražbě a pohledávky ony byly přikázány exekučním soudem přes odpor dlužníkův při rozvrhovém roku vznesený v esměs ve méně československé.

Rekursní soud stížnost dlužníkovu do tohoto usnesení zamítl, nejvyšší soud však revisní stížnosti vyhověl, usnesení rozvrhové zrušil, a vrátil věc soudu I. instance, aby nařídil nový rozvrhový rok a o pohledávkách sporných jednal z tohoto věcného důvodu: Jak z opisu listin ve sbírce listin založených vidno, jsou pohledávky věřitelů splatny mimo území republiky československé a neplatí tedy pro ně ustanovení § 6. zák. ze dne 10. dubna 1919 č. 187 sb. z. a n. dle něhož závazky znějící na koruny rakousko-uherské měny, které jsou splatny v oblasti československého státu, platí se v korunách československých, při čemž se počítá 1 Kč za 1 K rak.-uh.

O obsahu závazku dlužníkovu platí tedy v tomto případě všeobecná ustanovení obč. z. o zániku pohledávky platným (§ 1412. obč. z.) jemuž se rovná i exekuční uspokojení věřitelovo.

Směrodatným pro obsah závazku jest podle § 905. obč. z. splniš a proto jest místo toto rozhodno i pro druh peněz, jimiž jest mu platiti, aby se svého závazku sprostil. Jak jest svrchu řečeno, jsou veškery pohledávky splatny mimo území republiky československé a nutno proto podle § 210. ex. ř. při přikázání jich k zaplacení míti zření ku vzájemnému poměru koruny československé k penězům místa splnění. Dr. Ra.

K povolení exekuce na základě exekučních titulů vzniklých před státním převratem na území bývalých království a zemí na říšské radě zastoupených ovšak mimo oblast státu československého povolán jest sborový soud I. stolice.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 4. května RI 274/20.)

Okresní soud v P. povolil exekuci na základě notářského spisu daného v Černovicích (bývalá Bukovina) dne 2. dubna 1908.

Krajský soud v P. vyhověl podané stížnosti proti povolení exekuce, zamítl povolení a nejvyšší soud toto zamítnutí potvrdil.

Důvody: V daném případě jedná se o mezinárodní styk znovu vzkříšeného československého státu jako samostatné státní individuality se státy cizími a záleží hlavně na tom, jak domovský stát exekučního titulu, chová se v podobných případech k exekučním titulům, jež vznikly před státním převratem a jichž domovinou byla nynější oblast československé republiky.

O této otázce ve smyslu § 79. et seq. ex. ř. přísluší rozhodovati sborovému soudu a to tím spíše, poněvadž mírovými smlouvami aspoň po tuto dobu staly se mezinárodní styky ještě daleko spletitějšími než bývaly.

Nejvyšší soud však neshledal by správným, kdyby okresní soud žádost za exekuci a limíne zamítl, nýbrž měl by ve smyslu § 44. j. n. postoupiti žádost exekuční sám přímo příslušnému soudu sborovému ku rozhodnutí. Dr. Kasper.

Chce-li se tuzemský vedlejší závod hlavního závodu v cizině se nalézajícího přeměnit v samostatnou tuzemskou společnost s ručením obmezeným, nestačí navrhnouti zápis usnesení o změně sídla společnosti, nýbrž musí předložiti se smlouva společenská se všemi zákonem požadovanými přílohami jako ku zápisu tuzemské společnosti s ručením obmezeným.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 1920 RI 688/20.)

Návrh společnosti s ručením obmezeným v K., která měla hlavní závod v Berlíně, aby v obchodním rejstříku krajského

soudu v Litoměřicích při zápisu firmy jejího pobočného závodu v Podmoklích zapráno bylo usnesení společnosti, že sídlem firmy jest nyní Podmoklí a nikoli Berlín a aby současně vymazáno bylo označení »tuzemský závod hlavního závodu v Berlíně«, kterémuž návrhu soud první stolice vyhověl, byl rekursním soudem zamítnut a nejvyšší soud dovolacímu rekursu nevyhověl z následujících důvodů:

Při registrování zdejšího vedlejšího závodu hlavního v cizině se nalézajícího podniku, podrobena jest sice cizí společnost zdejším předpisům o ohlášení v § 11. a 12. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. uvedeným, jak to výslovně předpisuje § 110. cit. z., avšak pokud jde o obsah smlouvy společenské není předepsáno, že by smlouva ta se musela veskrz krýti se zdejšími zákonnými předpisy.

Návrh, aby povolen byl zápis usnesení společnosti, že sídlem jejím jest nyní Podmoklí a nikoliv Berlín a aby vymazáno bylo označení »tuzemský závod hlavního závodu v Berlíně«, jeví se tudíž ve své podstatě návrhem na zápis tuzemské společnosti s ručením obmezeným, jež soudu jest vyřizovati podle předpisů prvního oddělení první hlavy cit. zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z.

Povinnost zkoumati, jsou-li tu všechny podmínky pro zřízení tuzemské společnosti s ručením obm. a zejména pustiti se do podrobného zkoumání společenské smlouvy se stanoviska předpisů oddělení první hlavy zák. z 6. března 1906 č. 58 ř. z. přísluší příslušnému soudu.
Dr. Kasper.

Rozhodnutí nejv. správ. soudu.

Z Věstníku ministerstva vnitra čís. 4., ročník V.

Pozemková reforma: Řízení (námitky proti záboru).

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 7. února 1923 č. 1863.)

Třebas i nárok majitele zabrané půdy na vyloučení objektů § 3 a ze záboru zakládal se na zákoně, přece nenastává fakticky toto vyloučení, dokud Státní pozemkový úřad nárok tento svým výrokem za důvodný neuzná. Výrok tento nemusí býti učiněn dříve, než strana sama nárok onen uplatnila.

Stavební právo: Podpora stavebního ruchu.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 26. března 1923 č. 3625/23.)

I na účinnosti zák. o stav. ruchu ze 4. března 1921, č. 100 Sb. z. a n., je nutno, aby dříve, nežli lze jednati o povolení ke stavbě, pozemek nabyt právní povahy stavenišťe buď povolením parcellačním nebo prohlášením za pozemek stavební.

Kompetenční předpisy platných stavebních řádů v obou směrech posléze uvedených zůstaly zákonem o stavebním ruchu nedotčeny.

Prejudikatura: Nález z 25. dubna 1922, č. j. 5719; nález z 28. prosince 1922, č. j. 20.073.

Stavební právo: Povolení parcellační.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 26. března 1923, č. 3625/23.)

Povolení parcellační (podle stav. řádu pro Čechy venkov) nelze odepřiti z toho důvodu, že by následkem navržené konfigurace parcel sousedovi účelné zastavění jeho pozemku bylo znemožněno.

Samospráva obecní: Dávka z přírůstku hodnoty.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 3. února 1923, č. 1648.)

Byly-li o právním jednání sepsány punktace a strany smluvní neucínily výslovně platnost právního jednání závislou na zřízení písemné smlouvy, považovati jest den podpisu punktací za dobu zcizovacího jednání ve smyslu § 12 mor. dávk. ř. ze dne 24. prosince 1914, č. 18 z. z. r. 1915.

Samospráva obecní: Dávka z přírůstku hodnoty.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 16. února 1923, č. 2609.)

Uplatňovati nárok na vrácení dávky z přírůstku hodnoty z důvodu § 3, bod 3., dávk. řádu z 23. září 1920, č. 545 Sb. z. a n. (převody stavebních parcel ve smyslu zák. z 30. března 1920, č. 209 Sb. z. a n.) legitimován je toliko zcizitel nemovitosti, nikoli nabyvatel.

Samospráva obecní: Dávka z přírůstku hodnoty.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 22. března 1923, č. 4743.)

Účinky praekluse v § 16, odst. 2. dávk. řádu ze dne 23.